

GRONINGER

COURANT

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

SCHUTTERIJ.
PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad Groningen, — gezien hebbende art. 10 en 11 der Wet van den 11den April 1827 (Staatsblad no. 17), alsmede art. 11 van Zijner Majesteits besluit van den 21sten Maart 1828, houdende reglementaire bepalingen tot invoering der Wet; Gezien het besluit van den Heer Staatsraad, Gouverneur der Provincie, gedagteekend den 7den Junij 1850, no. 3 (Provinciaal Blad no. 65), houdende onder anderen bepalingen nopens de Loting voor de Schutterijen in dit jaar, — Broughten bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat gedachte **LOTING** in deze Gemeente zal plaats hebben, in het Raadhuis dezer Stad, op **WOENSDAG** den 26sten Junij 1850, des voormiddags te negen uur.

Burgemeester en Wethouders voornoemd herinneren de belanghebbenden wijders, dat bij het 11de art. der bovengenoemde Wet van den 11den April 1827 bepaald is, dat zij, die verhinderd mogten worden in persoon bij de Loting te zijn, zich aldaar door een Gemagtigde kunnen doen vertegenwoordigen, of dat, geen Gemagtigde aldaar verschoijnde, de Loting zal geschieden door een der Leden van de Commissie van het Plaatselijk Bestuur, onder wier opzigt de Loting plaats zal hebben, en dat bij gedachte Loting aantekening zal worden gehouden van de redenen tot vrijstelling, die de ingeschrevenen zullen vermeenen, krachtens art. 3 en 86 der Wet, te kunnen aanvoeren; waarom het voor hen, die zoodanige redenen tot vrijstelling meenen te kunnen opgeven, van belang is, in eigen persoon of door het zenden van een met hunne omstandigheden wel bekenden Gemagtigde, bij de Loting tegenwoordig te zijn.

Eindelijk worden de ingeschrevenen verwittigd, dat de Alfabetische Lijst, waarop de namen der ingeschrevenen zijn gebragt, voor de belanghebbenden ter visie zal liggen ter Stads Secretarij, op Dingsdag aanstaande, den 25sten Junij, des voormiddags van 9 tot 12 uren, en des namiddags van 4 tot 6 uren.

En opdat deze kome ter kennis van een iegelijk, dien zulks mogt aangaan, zal dezelve worden geplaatst in de *Groninger Courant*, en aangeslagen, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 17den Junij 1850.
Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAM.

LEVERANTIE
AAN HET

STADS ZIEKENHUIS.

Ter kennis van degenen wordt gebragt, die genegen zijn, om aan het Stads Ziekenhuis, gedurende de tweede zes maanden van het jaar 1850, bij Inschrijving, de onderstaande **LEVENS MIDDELEN** of **VOORWERPEN** te leveren, als:

1. RUND- en KALFSVLEESCH;
2. BROOD, BESCHUITEN, TABWEMEEL;
3. GROVE- en PARELGORT;
4. BOTER;
5. KAARSEN;
6. KOFFIJ, THEE en SUIKER;
7. RIJST, ZOUT, SIKOOP en GROENE ZEEF, en
8. JENEVER;

dat de Voorwaarden van Levering aan het Stads Ziekenhuis ter lezing liggen, met de Monsters van alle artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn. — De gesloten Bijetten van Inschrijving, houdende de bepaling der prijzen, moeten vóór of op **ZATURDAG** den 22sten Junij 1850 aan het Gesticht worden bezorgd.

NIEUWSTIJNDINGEN.

ITALIE.

De *Opinione* van Turijn van den 11den Junij bevat weder een artikel over den lof, welken de Paus in zijne bekende allocutie aan Frankrijk, Oostenrijk en Napels heeft toegezwad, en de berisping, welke hij aan den anderen kant aan België en Piëmont heeft gerigt. „Voorzeker,” zoo eindigt dit artikel, „wanneer men overweegt, hoedanig de toestand in eerstgemelde landen en hoe die in de laatste gemelde is, en welke toekomst voor beide weggelegd schijnt, dan zoude men geneigd zijn uit te roepen: „*Meglio essere coi maladdetti!*” (het is verkiesliker met de verdoemden te zijn).”

— Uit Rome meldt men, dat de neef van den kardinaal *Della Genga*, graaf *Fiumi*, betrapt is op het maken van valsche bankbiljetten.

— Volgens de berichten der Fransche klerikale dagbladen, duurt het wonder te Rimini steeds voort: het aantal personen, die uit de omstreken het mirakuleuze beeld zijn gaan zien, wordt op wel 70,000 begroot, en de meeste derzelve zagen het wonder, hetwelk zich voordoet onder alle omstandigheden, bij heldere en betrokken lucht, bij kaars- en daglicht, vóór en nadat het glas voor het schilderstuk weggenomen was. Het beeld opent de oogen, slaat ze op en neer en wendt ze in alle rigtingen: dit is bij proces-verbaal gestaafd, als ook door de proeven, die openlijk op het beeld gedaan zijn.

Wat hiervan zij, — de indruk is groot, algemeen en heilzaam: in Rimini, vroeger het land van godslasteringen, wordt geen vloek meer gehoord!

— Men meldt uit Turin, dat de aartsbisschop mgr. *Franzoni* geweigerd heeft de hem door de regibank opgelegde boete te betalen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 16 Junij.

Gisteren is het laatste bulletin omtrent 's Konings bevinden in het licht verschenen. Z. M. is thans in zooverre genezen, dat verdere mededeelingen niet meer noodzakelijk zijn.

KEULEN, 15 Junij.

Onderscheidene dagbladen bevatten eene mededeeling (die geheel gelijklopend is en daarom als van hooger hand afkomstig beschouwd wordt), volgens welke men, uit aanmerking van de volharding van Oostenrijk bij zijne eenmaal aangenomen staatkunde ten aanzien der Duitsche aangelegenheden, besloten zou hebben het Duitsche parlement tegen het begin van Julij wederom naar Erfurt bijeen te roepen, en alsdan tot het proclameren der definitieve unie van de door het verdrag van den 26sten Mei des vorigen jaars verbonden Staten over te gaan.

— Het geschil tusschen de Regering van Keurhessen en de Stenden is eindelijk zoover gekomen dat de Regering de Stenden ontbonden heeft, nog voor dat deze over het budget of over het wetsontwerp tot verdere heffing der belastingen gedurende de laatste zes maanden des jaars, beslist hadden.

— Bij het Parlement te Erfurt, zal de Pruisische verordening voor de indeeling der stemgerechtigden in drie klassen (de zeer goeden, de middenstand, en de niet goeden) worden gevolgd, welke drie klassen elk een gelijk getal kiezers benoemen, die met de benoeming der afgevaardigden belast zullen zijn; — eene regeling die veler goedkeuring wegdraagt.

— De cholera, welke dezer dagen in de nabijheid van Halberstadt hevig is uitgebarsten, heeft zich ook reeds in de onmiddellijke omtrek van Maagdenburg vertoond. Behalve het dorp Nienbagen, worden ook de dorpen Neuendorf en vooral Förderstedt door die ziekte op eene bedenklijke wijze bezocht, zoodat daar groote moedeloosheid begint te heerschen.

— Ook in Noorwegen neemt de landverhuizing in eene ongekende mate toe; men rekent, dat in den loop van dit jaar 20,000 personen, of 2 pct van de geheele bevolking, naar Noord-Amerika emigreert; alleen in de gemeente Loelag, die 5195 zielen telt, hebben 633 personen zich naar New-York ingescheept.

HAMBURG, 14 Junij.

Van de Deensche zijde moet dezer dagen andermaal een aanval [?] op de vestingwerken van Alster gedaan zijn, ten einde deze zoo veel mogelijk onbruikbaar te maken en het daaraan gebezigde hout te rooven.

De heer *Pehr* is te Altona teruggekeerd, en daaruit meent men met zekerheid te kunnen opmaken, dat de vredes-onderhandelingen, welke te Kopenhagen tusschen de Deensche Regering en de zogenoemde Sleeswijk-Holsteinsche Vertrouwensmannen aangehangen waren, geheel zijn afgebroken.

— Prinses *Louise der Nederlanden* is in den middag van den 12den Junij te Travemünde, op de oever van de Oostzee, menigte nieuwsgierigen uit Hamburg, met het koninklijke schep geëgaan, om zich naar Stockholm te begeven. De voor de ontvangst der prinses prachtig ingerichte stoomkorvet *Gefle* en de oorlogskorvet *Jarames* naderden alleen de kust, om de Vorstelijke personen op te nemen, waarmede zij zich, onder geleide van de Lubecksche stoomboot *Nowgorod*, naar het overige gedeelte der flotille terugbegaven, dat de aankomst der toekomstige erfenname van den Zweedschen troon met kanonschoten begroette.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 15 Junij.

Ook de nijverheid van Britsch Oost-Indië zal deelnemen aan de wereldtentoonstelling. De Regering aldaar heeft tien lak ropijen (1,200,000 gulden) bestemd tot bekostiging van het vervoer van alle voor die tentoonstelling bestemde produkten.

— Lord *Palmerston* heeft, als secretaris van staat voor buitenlandse zaken, eene zeer gewichtige nota van den Russischen minister *von Nesselrode* ontvangen, ten opzichte der geschillen in welke Engeland met de regeringen van Napels en Toskane gewikkeld is, wegens schade, door Engelsche onderdanen bij de betugeling der opstanden in die rijken geleden, en waarvoor het Engelsch gouvernement vergoeding eischt. Het Russisch kabinet treedt, blijkens die nota, als beschermder der staten van den tweeden rang op.

— Wat den Keizer aangaat, hij zal zich verplicht zien voorwaarden te stellen, op welke hij, in het vervolg, aan Engelsche onderdanen de vestiging in zijne staten vergunt. Zijn kabinet hoopt, dat het Engelsche deze opmerkingen in dien geest van onpartijdigheid opnemen zal, door welken zij zijn ingegeven, en dat het in dien zelfden geest jegens de hoven van Napels en Toskane zal handelen.

— De *Times* behelst een artikel over de Spaansche schuld, waaruit blijkt, dat Spanjes schuld aan de Engelsche natie meer dan 70 miljoen £ bedraagt; eene som, welke toereikend zou zijn om alle behoeften der Britsche schuldverschuld gedurende anderhalf jaar te bestrijden, 's lands schuldeischers te voldoen en gedurende 18 maanden iedereen van alle belasting te ontslaan. Ward de interest dezer ontzaglijke som geregeld betaald, dan zou de algemeene welvaart des lands jaarlijks met 8 miljoen £ vermeerderd worden, en een invloed hebben alsof er eene nieuwe bron van welvaart geopend ware geworden.

— De cholera heerscht in verscheidene steden van Ierland, vooral in de armen-werkbuizen.

— Uit Hongkong en China loopen de berichten tot den 24sten April; er liep een gerucht van eenen aanslag, die op het leven des jongen Keizers door zijnen oom gedaan zou wezen.

Het thee-zaaijen was afgeloopen; de geheele uitvoer was dit jaar geweest van 52,009,000 ponden, zijnde ongeveer 7,000,900 ponden meer dan het vorige jaar.

Van den 17den. Met het stoomschip *Europa*, hetwelk de reis van Nieuw-York tot Liverpool volbragt heeft in 10½ dagen, zijn berichten uit de eerstgenoemde stad van den 6den en uit Halifax van den 8ten Junij aangebragt. Uit die tijdingen blijkt, dat de mislukte expeditie van *Lopez* tegen Cuba aanleiding heeft gegeven tot ernstige geschillen tusschen de Spaansche bewindvoerders op het genoemde eiland en het gouvernement der Vereenigde Staten.

— Een der dagbladen meldt, dat de Koningin, toen zij de geboorte van haar jongste kind in de kerkboeken wilde doen inschrijven, den hertoe bepaalden tijd had laten voorbijgaan en om dit verzuim tot eene boete van 7 sh. 9 p. veroordeeld werd.

— Men heeft bericht ontvangen van het vergaan van veertien Engelsche schepen, die in zee tusschen het Ijs vastgeraakt en verbijzeld zijn en waarbij een honderdtal personen zijn omgekomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Junij.

Op het einde der zitting van heden veroorzaakte een besluit, dat de commissie voor de dotatie-wet genomen heeft, groote opschudding. Deze commissie heeft namelijk, na eene beraadslaging van zes uren, eene beslissing genomen, die geenszins aan de algemeene verwachting voldoet ten aanzien van eene schikking met de regering, daar zij namelijk aan den President der republiek slechts eene som van 1,600,000 frs. op de begroeting van 1849—50 toestaat om zijne schulden te voldoen. Verder wordt er niets bepaald, noch voor het loopende, noch voor het volgende jaar. Dit aan de regering vijandige besluit heeft grooten indruk gemaakt. Men wil, dat de barse houding der ministers in de commissie en de bedreigingen der dagbladen van het Elysee veel hebben bijgedragen om de leden der commissie ongunstig te stemmen en al de amendementen, die eene schikking beoogden, te doen verwerpen. Overigens schenen ook de leden der minderheid, die voor het wetsontwerp waren, geenszins geneigd, om er een aan te nemen. De heer *Flandin* is tot rapporteur benoemd, nadat de heeren *de Morigny* en *Creton*, welke beide vijandig gezind zijn tegen het wetsontwerp, voor deze taak bedankt hadden. Men acht het echter eene onmogelijkheid, dat de regering genoegzaam neemt met dit besluit der commissie. Mogt dus de vergadering het goedkeuren, dan staat eene crisis voor de deur, waarvan de afloop moeilijk te berekenen is.

Behalve over de wet tot verhooging der civiele lijst des Presidents, werd heden het meest gesproken over de plannen tot vereeniging van de beide takken der Bourbons. De reis van den heer *Thiers* naar St. Leonards heeft de algemeene aandacht op nieuw hierop gevestigd. De meest verschillende geruchten zijn hieromtrent in omloop. Volgens sommigen, zoude de ex-Koning *Lodewijk Philips* voor Frankrijk geen ander heil zien dan in eene dusdanige vereeniging, en groote moeite aanwenden, om ook de hertogin van Orleans in dit gevoelen te doen deelen; volgens anderen daarentegen, zou de grijze Koning, zonder juist tegen deze plannen te zijn, geen volkomen vertrouwen bezitten in dit middel, om aan Frankrijk op eene duurzame wijze de monarchie te hergeven. Men spreekt weder veel van den tegenstand, welken de bewuste plannen bij de hertogin van Orleans vinden, en over de reden, die den heer *Thiers* naar St. Leonards heeft doen reizen. Maar men zegt niet, welken raad de ex-president van den 1sten Maart aan den ex-Koning heeft gegeven. Men houdt het voor het waarschijnlijkst, dat hij hem in zijn tegenstand tegen de bewuste plannen gesterkt heeft. Overigens is de heer *Thiers* reeds van Londen teruggekeerd en was heden in de zitting tegenwoordig, alwaar hij zich langen tijd met den heer *de Broglie* heeft onderhouden. Men laat niet na op den merkwaardigen zamenloop van de reis des heeren *Thiers* en het vijandige besluit der commissie voor de dotatiewet de

aandacht te vestigen. Beiden kunnen niet anders dan een hoogst onaangename indruk maken op den President der republiek. Het gewichtige besluit der commissie heeft weder het gerucht doen ontstaan van de aftreding der ministers, vooral van de heeren *Fould*, *Rouher* en *d'Haupout*.

— In de muzikale wereld maakt tegenwoordig eene zwarte zangeres veel opgang. Mad. *Martinez* (alhier *la Malibran* noemde), kamerzangeres der Koningin van Spanje, heeft zich in de salon van den directeur der groote opera voor een uitgelezen gezelschap doen hooren en eene verrassende uitwerking te weeg gebragt.

Van den 14den. De Wetg. Verg. heeft in hare zitting van heden zich alleen met eenige zaken van ondergeschikt belang bezig gehouden. De zitting duurde nog geen uur en de vergadering scheen geheel vervuld met gedachten over de veel besprokene wet tot verhooging der civiele lijst van den President der Republiek. Dit onderwerp is dan ook het eenige, waarmede zich de algemeene aandacht op dit oogenblik nog steeds bezig houdt en hetwelk tot allerlei meeningen en geruchten aanleiding geeft. Over het geheel echter weet men niets meer met zekerheid dan gisteren en tijdens de verschillende partijen dezelfde houding bewaren.

— Men schrijft uit Macon, dat *Lamartine* zoo ernstig ziek geworden is, dat hij zijne reis naar Turkije niet kan voortzetten.

Van den 18den. De rijzende beweging onzer beurs heeft ook heden vorderingen gemaakt, het vertrouwen keert terug, daar men al meer en meer geloofde de kwestie wegens de dotatie met een gewenschten uitslag bekroond te zullen zien. De Fransche 5 pct's sluiten 50 c. en de 3 pct's. 5 c. hooger dan gisteren. Van vreemde effecten was veel vraag naar Spaansche.

BELGIË.

BRUSSEL, 16 Junij.

De Regering, gebruik makende van de vroeger wettelijk haar verleende bevoegdheid, heeft heden een Koninklijk besluit afgekondigd, bepalende dat de Nederlandsche goudstukken van 10 en 5 gulden met heden ophouden wettigen koers te hebben tegen 47½ Nederlandsche cents voor een franc. De regering achtte dezen maatregel noodzakelijk, omdat die geldstukken ook in Nederland ophouden wettigen koers te hebben; om evenwel het bezwarende daarvan voor de ingezetenen zoo veel mogelijk te verminderen, heeft zij tevens bepaald, dat 's rijks ontvangers nog tot en met den 23sten dezer de vijf-gulden-stukken in betaling zullen aannemen voor 10 fr. 45 centimes, en de stukken van 10 gulden voor 20 fr. 90 c. Niettemin zal het gemis van deze geldspecie voor den handel in de tegenwoordige omstandigheden een aanmerkelijk ongerief zijn, en de houders dezer geldstukken, waarvan er hier te lande wel voor tien à vijftien miljoen gulden zal zijn, zullen er een verlies op lijden van wellicht een half miljoen francs, ofschoon de innerlijke waarde van wigte Nederl. tien-gulden-stukken 21 fr. 05 c. à 21 fr. 10 c. bedraagt.

NEDERLAND.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Maandag den 17den Junij.

In deze zitting is ingekomen eene Koninklijke hoofscheep, ten geleide van een ontwerp van wet, houdende bepalingen omtrent het Nederlanderschap en de naturalisatie. Dat ontwerp is vergezeld van eene memorie van toelichting. — Drukken en rooddeelen en verzending naar de Afdelingen.

Vervolgens heeft de Commissie, in wier handen is gesteld de rekening wegens de kolonistatie der behoeftigen, bij monde van den heer van *Randwijk*, daarover verslag uitgebragt. — Nederlegging ter griffie en drukken en verzending van het verslag.

Daarna is de Commissie voor de verzoekschriften overgegaan tot het uitbrengen van verslag over ondergeschikte in hare handen gestelde adressen, en wel allereerst bij monde van den heer van *Voort* over die betreffende de provinciale wet, en op een adres van *C. Bakker Bzn.* en andere ingezetenen van den Helder, houdende aandrang dat de gemeente van den Helder worde ontheven van de bezwaren van het onvrij territorium als aangewezen tot los- en laadplaats. Na langdurige beraadslagingen, wordt besloten tot nederlegging van dat adres ter griffie en verzending bij afschrift aan den minister van financiën ter bekoming van inlichtingen.

Daarna is de Vergadering gescheiden.

Zitting van Dingsdag den 18den Junij.

In de zitting van heden zijn de algemeene beraadslagingen aangevangen en ten einde gebragt over de provinciale wet.

De heer *Anemaet* heeft het eerst het woord en behandelt zeer in het breede de beginselen van de voordragt. Hij spreekt vooral over de wetgevende bevoegdheid der prov. staten in 't algemeen en in het bijzonder over de in het ontwerp voorkomende bepalingen, betreffende de wetgeving in zaken der waterschappen.

De heer *de Morazz* ontwikkelt eenige bedenkingen tegen de voordragt.

De heer *Backer* meent in de voordragt eene doorgaande strekking te ontwaren, om den werkring der provinciale staten onbeduidender te doen zijn dan die eigenlijk is en om bij de regeling van het provinciaal huishouden de staten meer te doen zijn een controlerend dan een regelend college.

De heer *Groen van Prinsterer* is van oordeel, dat de zelfstandigheid van de provinciale vertegenwoordiging niet in het ontwerp is gehuldigd; daarom alleen zou hij het niet afstemmen, maar wel uithoofde van het verband dezer voordragt, wat de hoofdbeginselen betreft, met de onlangs aangenomen kieswet.

De heer *de Winterberg* en zet als zijn gevoelen uiteen, dat, naar den geest der grondwet, alleen het zieleental, en geen anderen grondslag, de maatstaf voor de provinciale representatie behoort te zijn, zoodat noch plaatselijke gesteldheid, noch standen, tegenwoordig meer als uitluitenden grondslag kunnen worden beschouwd.

De minister van binnenlandse zaken heeft de enkele bedenkingen van algemeenen aard, die gemaakt zijn, beantwoord en zich voorbehouden, de opmerkingen welke meer behoorlen tot de afzonderlijke artikelen, bij de behandeling daarvan op te nemen.

Daarna zijn de beraadslagingen over het geheel van het ontwerp gesloten en is men overgegaan tot de behandeling der artikelen. Reeds zijn de eerste 23 artikelen van het ontwerp nagenoeg onveranderd aangenomen.

Morgen ochtend te 11 uur voortzetting der beraadslagingen, en wel het eerst over art. 24.

's GRAVENHAGE, 18 Junij.

Gisteren is Z. Exc. de minister van Rusland bij het Nederlandsche hof naar den Helder vertrokken, om er Z. Keiz. H. den hertog van *Leuchtenberg* te ontvangen, die den 19den dezer aldaar verwacht wordt.

— Gisteren is een buitengewone raad van ministers gehouden.

— Z. K. H. Prins *Frederik* heeft eene aanzienlijke som aan het Israëlietische Weeshuis alhier geschonken.

— Naar men verneemt, zoude de Regering besloten hebben tot het overbrengen van het instituut van marine van Medemblik naar Breda.

— De overlandpost heeft onder anderen nog de volgende berichten uit Oost-Indië aangebragt:

In de residentie Cheribon was eene epidemische ziekte uitgebroken. Maatregelen waren genomen om aan de lijders geneeskundige hulp te verleenen.

In eenige distrikten der residentie had zich in het padigewas een bekend vernielend insect vertoond. Dien ten gevolge werd last gegeven om de indigo-aanplantingen aldaar te staken en de indigo-velden, alsmede alle andere voor water toegankelijke gronden met aard- en peulvruchten te beplanten.

In het distrikt Singen Lor (Samarang) is gedurende de maand Maart j.l. eene meer dan gewone sterfte onder de bevolking opgemerkt. Volgens de laatste opgave, werden aldaar 443 zieken aangetroffen, meest alle lijdende aan heete koorts en buikloop.

Van den 19den. Bij gelegenheid van de audiëntie, welke Z. M. op den 20sten dezer in de residentie zal verleenen, zal

oor eene commissie, namens de 58 deelgenomen hebbende schutterijen, aan Z. M. den Koning, opperbeschermheer, eene gouden medaille en keten, als onderscheidingsteeken, en daarbij een diploma van den volgende inhoud, ondertekend door de besturen en beschermheeren der voormelde schutterijen, worden aangeboden:

„Sire! De ondergeteekenden, allen bestuurders van in Nederland gevestigde handboogschutterijen, in naam van hunne leden, en als tolken hunner gevoelens van dankerkentenis voor de hogge onderscheiding der handboogschutterijen in het algemeen, op het nationale feest den 27sten Junij 1849 te beurt gevallen, doordien Uwe Majesteit ons allen de hogge eer heeft aangeaan het opperbeschermheerschap aan te nemen, met verschuldigd eerbied komen Uwe Majesteit nevensgaande gouden medaille en keten, als insigne der waardigheid, aanbieden. Zij voegen hierbij dit diploma, voorzien van de handteekeningen van de bestuurders der respectieve, hiertoe bijgedragen hebbende schutterijen.”

— Bij de regering is berigt ontvangen van 's Konings minister-resident te Koppenhage, dat, ten gevolge zijner tuschenkomst, de Deensche regering dezer dagen wederom aan twee Nederlandsche schepen, de *Rebekka*, kap. Z. J. Prins, en de *Castor*, kap. R. R. de Jonge, vergoeding heeft gegeven voor schade, voortgevloeit uit de blokkade-maatregelen van Denemarken tegen de Duitse havens in 1848; even als zulks in Jan j. is te beurt gevallen aan de Nederlandsche schepen *Catherine Cornelia* en *Ettina* en aan meer andere in 1848. Het bedrag der schadestellingen is door voornoemde minister-resident aan Zr. Ms. consul te Elsenburg gezonden, ten einde aan elk der belanghebbenden op de kortste, zekerste wijze en kosteloos te worden bezorgd.

AMSTERDAM, 17 Junij.

Wij zijn in staat gesteld de volgende bijzonderheden mede te deelen aangaande de voor de justitie allerbelangrijkste ontdekking, welke eergisteren nacht gedaan is, en waarvan wij in ons blad van gisteren eenige melding maakten.

De commissaris van politie *Schreuder*, op 11. Vrijdag-avond ontwaart geworden zijnde, dat een klomp goud ergens te koop was aangeboden door twee uiterlijk verdachte lieden, wist hen in handen te krijgen. Aan het bureau in de Oudebrugsteeg ondervraagd, kwam een hunner tot de bekentenis, dat hij dat goud ontvangen had van twee broeders V., die zich thans ophielden in hunne aak in het Noord-Hollands kanaal achter de sluis. In overleg met de hogere autoriteiten, is genoemde commissaris met eenige politie-agenten en sloeproeiers des nachts naar de aangeduide plaats gegaan, waar de aakbewoners in den slaap werden overvallen, vóór dat zij tegenweer konden bieden, waartoe de middelen voorhanden bleken te zijn. Na veel zoeken in en bij het vaartuig; werd bij den waterkant onder den grond bedolven gevonden een aarden pot, waarin eene menigte gouden sieraden en juweelen, allen afkomstig van den bekenden diefstal, in den nacht van den 7den Mei dezes jaars bij eenen goud- en zilver-kashouder aan den Helder gepliegd. Een zware goudklomp en eenige losse steentjes, daar mede gevonden, toonden aan, dat de ontbrekende van de destijds aldaar gestolene sieraden door de daders waren vermolten. Daar deze ontdekking plaats had buiten dit arrondissement, zijn de beide broeders (die bleken reeds vroeger crimineel gestraft geweest en vóór weinige maanden uit het tuchthuis ontslagen te zijn) met de vrouw van éenen hunner, door den burgemeester van Buiksloot, als hulp-officier *in loco*, met behoorlijk bevel naar Amsterdam gezonden, en aldaar door den officier van justitie na verhoor voorloopig aangehouden. Het is alzoo aan de ijerige bemoeijng van den heer *Schreuder* vooral toe te schrijven, dat de daders van dien stoutmoedigen diefstal, met buiten- en binnenbraak gepliegd, alhier in handen der justitie gevallen zijn, en dat de beoelene voor een groot deel in het bezit van zijn eigendom zal hersteld worden.

VOORSCHOTEN, 15 Junij.

Heden bespeurde men op Duivenvoorde, een half uur buiten de kom dezer gemeente, dat een hond, welke hier op de plaats vast lag, kennelijke teekenen van hondsdelheid had; terwijl een der bedienden een geweer uit huis wilde halen, ten einde hem te dooden, rukte de hond zich los en begaf zich naar de nabij gelegene gemeenten Veur en Voorburg, hier en daar sporen van zijne delheid achterlatende. In de laatste gemeente heeft hij 3 à 4 personen gebeten en één heeft daarbij drie vingers verloren, ja, deze laatste zou daarbij zelfs het leven hebben ingeschoten, ware hij niet in tijds ontset geworden. Nu maakte de zaak zoo veel gerucht, dat de hond werd vervolg en spoedig afgemaakt.

LEIDEN, 17 Junij.

Er heeft zich alhier eene commissie gevormd van elf notabele ingezetenen, ten einde eene feestelijke bijeenkomst daar te stellen op den 25sten dezer en daarop als een bewijs van erkentelijkheid het gansche studentencorps uit te noodigen. Bereids zijn aan de inwoners brieven rondgezonden, waarbij zij worden uitgenoodigd dit plan te helpen bewerkstelligen. Wij twifelen niet of de deelneming zal algemeen zijn.

APELDOORN, 17 Junij.

Z. M. de Koning schonk aan H.D. gemalin, ter gelegenheid van haren verjaardag, eene prachtige smaakvolle kuets, en Z. K. H. Prins Hendrik H.D. zuster eene fraaie bloemetafel en sierlijk gevulde bloemenmand.

H. M. de Koningin heeft aan den heer burgemeester dezer gemeente doen toekomen f 100 voor de algemeene armen, en eene gelijke som voor het weeshuis, ter gelegenheid van H.D. verjaardag.

GRONINGEN, 20 Junij.

De Dingsdag 11. in het provinciehuis alhier onder nadere approbatie gebouwdene aanbesteding van het aanleggen der aardenbaan, het beuinen en daarover begrinden van dezelve, van *Wehe door Leens tot de herberg Buitenlust, bij Ulrum*, is aangenomen door J. F. SCHREFFEL, aannemer van publieke werken, wonende te Delfzijl, voor de som van f 15,325.

— Door de Curatoren onzer Hoogeschool, is op gisteren, in eene der lokalen van het provinciehuis alhier, in vier afzonderlijke percelen, onder nadere approbatie, aanbested: *Het leveren van de noodige meubelen, gordijnen, vloerkleden, spiegels, kagchels, enz., voor het nieuw Akademiagebouw, alsmede de vereischte kasten voor de verschillende verzamelingen, welke in gezegd gebouw zullen worden overgebracht; en wel 1) het leveren en stellen van de kagchels en verdere toebehooren, welk percel is aangenomen door J. A. ELSINGA, kagchelmaker, voor de som van f 670; 2) het leveren van de benodigde houten meubelen, aangenomen door den meubelmaker K. TROX, voor de som van f 3950; 3) het leveren, maken en stellen der tafels, kasten en lessenaars; ten dienste voor het museum, aangenomen door J. Bos, timmerman en metselaar, voor de som van f 4500; en 4) het leveren, maken en ophangen der glasgordijnen, kussens, tapijten, enz., aangenomen door den kamerbeheer A. GRAVENDAH, voor de som van f 1954; welke aannemers alle alhier woonachtig zijn.*

— Gisteren is bij onze Hoogeschool, na afgelegd examen en het verdedigen van verloskundige stellingen, tot dootor in de Vroedkunde bevorderd de heer C. R. J. GREZE, med. dootor te Raalte (prov. Overijssel).

— Bij de Waalsche gemeente alhier is het berigt ontvangen, dat de J. A. VAN HAMEL, predikant te Haarlem, de op hem uitgebragte beroeping heeft aangenomen.

— Bij Koninklijk besluit van den 14den dezer, is benoemd tot adjunct-commissie bij het departement van financiën (afdeeling Registratie), de heer Mr. R. T. H. P. L. A. VAN BOONEVAL FAURE, thans advocaat bij het provinciaal gerechtshof te Groningen.

— Bij Koninklijk besluit van den 18den dezer, is aan den kolonel G. BAKKER, van het wapen der infanterie in Oost-Indië, thans met verlof hier te lande, verleend de titulaire rang van generaal-majoor, buiten bezwaar van 's lands kas.

— Terwijl de gedenkdag van Waterloo Zondag laatstleden in de onderscheidene kerken alhier plegtig was herdacht, is Dingsdag laatstleden door het garnizoen eene parade gehouden op de Groote Markt, en waren de kazernen met vlaggen versierd.

— Men berigt ons uit Assen, van den 18den Junij: „Er circuleert te dezer stede een adres onder de veen- en landeigenaren, dat zal worden ingediend aan Z. M. den Koning, en waarbij zij verzoeken, dat het Z. M. toch behagen moge, geen gevolg te geven aan de pogingen, welke door de *Maatschappij van het Zoolische diep* aangewend worden, om ook na 1851 voort te gaan met de heffing van den (vooral voor de kleine schipperij zoo drukkenden) tol op de schepen, welke het gemelde diep bevaren.”

Aan al degenen, welke verlangen gouden stukken van tien en vijf gulden te verwisselen, wordt herinnerd, dat op morgen en overmorgen, Vrijdag en Zaterdag, tot die verwis-

seling alsnog gelegenheid is, bij de Betaalmeters in de hoofdplaatsen dezer provincie, op de gewone kantooruren; — dat deze stukken met Zondag den 28sten Junij ophouden wettig betaalmiddel te zijn, doch niettemin als negotiepenningen in omloop blijven, dat is, dat die stukken van gezegden dag af in betaling kunnen worden aangenomen naar onderlinge prijsbepaling der belanghebbenden; — en dat echter deze stukken bij alle betalingen aan het rijk en op alle rijka kantoren in betaling worden aangenomen voor de daarop uitgedrukte oorspronkelijke waarde, tot en met den laatsten Julij e.k.

In de *Staats-Courant* van gisteren wordt eene schrijffout hersteld, betrekking hebbende op de uit te geven muntbiljetten. Tot dus verre was door haar opgegeven, dat het watermerk zoude luiden: „*Rijks-munt*”; men leze daarvoor: „MUNTBILLET.”

De Oostenrijksche gezant aan ons hof, baron von DOBL-HOF, heeft eene verhandeling geschreven en te 's Hage, in het Fransch en Hoogduitsch, uitgegeven, waarin hij het draineren of droogleggen der gronden door onderaardsche buizen aan onze landbouwers aanbeveelt.

(Na eene korte inleiding, waarin het nelsel over het algemeen wordt beschouwd en de daardoor verkregen resultaten worden aangewezen, behandelt de schrijver in zijne verhandeling: 1) de theorie; 2) de algemeene regelen; 3) de wijze van werken bij het aanleggen der groeven; 4) de pijpen of buizen; 5) de verwaarding der buizen; 6) de voordeelige uitkomsten van de *drainage*; 7) den duur; 8) terwijl hij voorts opgave doet van de daarover geleverde geschriften; en 9) de maatregelen vermeldt, die in Engeland en België zijn aangewend tot aanmoediging en verspreiding der nieuwe bewerkingwijze. Twintig houtsnede-afbeeldingen stellen de wijze van werken, het zamenstel der pijpen en de manier waarop deze worden vervaardigd, aanschouwelijk voor.)

Wij meenen te mogen aanbevelen de lezing van een door den heer J. VAN KONIJNENBURG, Cz., directeur der Koloniën van de Maatschappij van Weldadigheid te Frederiksoord, bewerkte en door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen met goud bekroonde en uitgegevene verhandeling over de landontginning, een middel tot wering der armoede. — De kundige schrijver behandelt daarin de ligging, den omvang en aard van den onbebouwden grond en het voordeelige en de bestemming der ontginning. Verder beschrijft hij de wijze waarop men bij de houtcultuur, en bij de ontginning tot bouwland te werk moet gaan, en wijst de beginselen aan, die bij ontginningen zijn in acht te nemen, daarbij handelende over de grondkracht, den omvang der ontginning, de boekhouding, arbeiders, verkoop en verhuring, het bestuur, de bezwaren, die te overwinnen zijn, de mest-verzameling, aankoop van veldgrond, de noodige kanalen, over vreemde arbeiders enz.

Ten slotte betooft de schrijver den invloed der landontginningen op de behoefte van volksklasse, en geeft de maatregelen aan de hand, om de behoeften uit de steden naar elders te verplaatsen, met opgave hoe diakoniën en liefdadige gestichten daartoe zouden kunnen medewerken. Reeds deze korte inhoudsopgave belooft veel belangrijks, en de bekrooning met eene dubbele gouden medaille, benevens eene premie van f 250, waarborgt de waarde van dit werkje, dat er keurig net uitziet en zich met genoegen laat lezen.

In Engeland zijn, krachtens eene wet van 1846, in onderscheidene plaatsen *Bad- en Waschirigtingen* geopend; van de eerstgenoemde kan het publiek à 5 cents gebruik maken.

Londen alleen heeft 10 zulke irigtingen. Het nemen van baden heeft de stoutste verwachtingen overtroffen. Eene dier irigtingen gaf in het afgeloopen jaar 200,000 baden.

In de waschplaatsen kan eene huismoeder het linnengoed haars gezins, gedurende eene week, voor 7½ à 10 cents waschen.

De minister van landbouw en handel in Frankrijk heeft die irigtingen doen onderzoeken, en het rapport daarvan is uitgegeven, en wordt opgehelderd door afbeeldingen der bad- en waschplaatsen. Verder vroeg die minister een crediet aan, ten einde dergelijke irigtingen in Frankrijk te openen, en onderscheidene gemeenten hebben reeds hare begeerte doen kennen om daarvan te profiteren.

De Engelsche geneesheeren verzekeren, dat die baden een' zeer gunstigen invloed uitoefenen op de gezondheid des volks. (Amst. Ct.)

Op het einde van 1849 zijn in Saksen door het ministerie van binnenlandse zaken, onder anderen, deze premien uitgedeeld: 50 thaler aan E. J. STREGER, te Leuben, voor de invoering en zuivere instandhouding eener stamkudde Hollandsch rundvee, en een gelijke prijs aan von SARDWITZ, te Lauterbach, voor het aanleggen eener kudde zuiver Hollandsch rundvee.

De *N. Rott. Ct.* bevat van een' onzer kundigste bankiers en financiers, den heer (Mr.) R. A. M. (MREES), het volgende en op zich zelf en op dit oogenblik gewis zeer belangrijk stuk over

de inwisseling der Tien- en Vijf-gulden-stukken.

Bedert de groote maatregelen zijn begonnen ten uitvoer gelegd te worden, welke onze Nederlandsche munt in den tegenwoordigen gezonden toestand hebben gebragt, is het publiek reeds gewoon geworden aan het inwisselen en buiten koers stellen van verschillende muntspieciën, en echter wekt de ophanden zijnde inwisseling van onze gouden munt de aandacht in eene bijzonder hogge mate op.

Welligt kan het niet ongepast geacht worden bij deze inwisseling een en ander in het midden te brengen, geenszins voor hen die met muntzaken bekend zijn, maar voor dezulken die geacht kunnen worden den aard, de strekking en de gevolgen van dien maatregel niet behoorlijk te kennen.

De inwisseling van onze gouden penningen, ingevolge koninklijk besluit van den 9den Junij 1850, door den minister van financiën aangekondigd, is slechts de voltooiing der verordeningen, bij de wet van den 29sten Nov. 1847 bevolen. Bij de muntwet van den 28sten Sept. 1816 is zoo wel het goud als het zilver wettig betaalmiddel verklaard, en deze bepaling werd gehandhaafd bij de wet van den 22sten Maart 1839; maar de reeds vermelde wet van 1847 erkent slechts één metaal als wettig betaalmiddel, namelijk het zilver.

Het ligt geheel buiten het oogmerk dezer regelen om over de voor- of nadelen van die wetbepaling te spreken; het zij genoeg hier op te merken, dat ver de meeste zaakkundigen aan één metaal boven twee de voorkeur geven; doch over de keuze tusschen goud en zilver bestaat steeds verschil van gevoelen. Men kan het er echter voor houden, dat ook diegenen, welke het goud boven het zilver verkiezen, nog liever het zilver tusschen, gelijk de wet het nu beveelt, als standaard erkend zien, dan de beide metalen, het goud en het zilver, gelijk dit tot nog toe plaats had.

Wanneer de termijn, voor de inwisseling bepaald, is verstreken, houdt onze gouden munt op, wettig betaalmiddel te zijn, dat is: men kan niet verplicht worden om de tien- en vijf-gulden-stukken voor de daarop uitgedrukte munt-eenheid in betaling te nemen. Die stukken, gelijk de minister zegt, kunnen in betaling genomen worden naar onderlinge prijsbepaling der belanghebbenden.

Het is te verwachten, dat het ook bij deze gelegenheid niet ontbreken zal aan zulken, die zich uit deze omstandigheid voordeel zullen trachten te verschaffen; waarschijnlijk zullen er pogingen worden aangewend om, bij voorbeeld, landlieden die ver van de kantoren van inwisseling verwijderd zijn en den termijn van inwisseling hebben laten voorbijgaan, in den waan te brengen, dat hunne gouden munt grootelijks in waarde verminderd is; men zal hen trachten over te halen om zich tot meer of min gevoelig verlies van hunne gouden penningen te ontdoen.

Het is daarom, dat wij zulke onkundigen ernstig willen waarschuwen om aan dergelijke aanbiedingen geen gehoor te geven, en wij maken hen daartoe op het volgende opmerkzaam:

Men zou geheel verkeerd doen wanneer men de gevolgen, die eene niet tijdige inwisseling onzer gouden munt door de bezitters te weeg brengt, gelijk wilde achten met die, waaraan men zich blootstelde door de zilveren muntten niet in te leveren.

In welk eenen toestand verkeerde het grootste deel onzer oude zilveren specieën? Zij waren door gedurige behandeling en daardoor veroorzaakte slijting, maar nog onelndig meer door misdadige handen zoondagk beooseld en verminkt, dat zij dikwerf een vierde, een derde, ja somtijds de helft van hun oorspronkelijk gewigt verloren hadden. Wanneer nu de tijd der inwisseling verstreken was, bleef er geen ander middel over dan het stuk aan den zilvermid of metaalhandelaar te verkoopen; met welk gevolg dit plaats had, laat zich ligtelijk nagaan. De heerlijk afgeknipte of afgevijldte gulden, kon dikwerf geen vijftig cents opbrengen; het baatte weinig of op dat stuk nog te lezen stond, dat het eenmaal als gulden geslagen was; de koper had slechts te onderzoeken hoeveel wigjes het stuk woog en daarnaar bepaalde hij den prijs, die ook niet altijd met de prijs-courant van het zilver in evenredigheid stond. Wijd verschillend is de toestand nader f 10- en f 5-stukken: deze

hebben, blijkens nauwkeurige proefnemingen, bijkans niets van hun oorspronkelijk gewigt verloren; het moge nu een muntstuk worden dat men niet verplicht is in betaling aan te nemen: het houdt tennin zijne waarde als metaal.

Even als de wet door hare bepalingen aan de metaalwaarde van het stuk niet kan toevoegen, zoo kan de wet zijne metaalwaarde niet verminderen; geheel anders dan het zijn, wanneer de wet de gouden penningen eene buitmate hogge waarde had opgedrongen, maar dit is geenszins het geval, en dat dit niet zoo is, blijkt daar uit, dat men metaalhandelen en nog voor weinige jaren het tusschen van vijf-gulden-stuk eenig opgeld kon bekomen. Wij houden het voor zeer waarschijnlijk, dat onze gouden muntten in het vervolg, hoe zeer dan niemand verplicht kan worden ze in betaling aan te nemen, ook in ons land zullen blijven omloopen, en wellicht op enkele tijdstippen eenig opgeld doen. De ondervinding van bijna 30 jaren heeft zo zeer het gemak van die stukken doen gevoelen in de dagelijkse betalingen en in het vervoer, dat men ze waarschijnlijk gaarne zal blijven aannemen.

En wat de waarde van ons goud buitenlands betreft, daarop heeft de maatregel, waardoor de vermindering wordt opgeheven, om in Nederland goud in betaling te moeten nemen, weinig of geen invloed. Wel is waar de buitenlander zal niet meer zeker zijn, dat hij bij de als courante munt naar Nederland kan remitteren; maar de geschiktheid daartoe is dan slechts voor hen van belang, wanneer de behoefte voor remise naar Nederland bestaat, zij is geenszins de eenige, noch ook de hoofdoorzaak waarom ons goud zoo algemeen buiten 's lands gezocht is, — de ware reden van dat verschijnsel is gelegen in eene bijzondereheid; in welke door den thans aangekondigten maatregel geene verandering gebragt wordt, daarin namelijk, dat de buitenlander weet, dat onze gouden muntten, getrouw en nauwkeurig geslagen, eene bekende hoeveelheid sijn goud bevatten.

Hij berekent dus zeer gemakkelijk, in welke verhouding zij staan tot zijne standpenningen, en van daar dat het Nederlandsch goud in alle landen als deugdelijk metaal geacht, dikwerf en ongetwijfeld ook nog bij vele bankirigtingen buiten 's lands bewaard wordt en bewaard zal worden.

Wij willen door het bovenstaande den houders van gouden penningen de aanbieding ter inwisseling niet afraden; maar zoo deze regelen iets kunnen toebrengen om verkeerde denkbeelden tegen te gaan, om bekommering te ontnemen over de vermindering van de waarde der stukken, nadat de termijn van inwisseling zal verstreken zijn; wanneer zij kunnen strekken om baatzuchtige oogmerken te verijdelen, dan heeft de steller het doel, dat hij zich voorstelde, bereikt.

Op de achtste vergadering der Predikanten-Vereeniging voor de provincie Groningen, den 11den Junij 11. gehouden, waren 49 leden tegenwoordig, benevens 4 predikanten uit andere provinciën. Belangrijke mededeelingen over onderscheidene punten der agenda maakten de zamenkomst leerrijk en aangenaam. Op de vraag: wat men te hoop prediken naar de bevattng van het algemeen moest achten? werd geantwoord, dat het te aesthetisch, te wijsgeerig, te Johanneisch prediken was; 'tgeen met voorbeelden uit bundels uitgegeven leereden, vooral van kanselredenen van onzen tijd, en diepdringende uitdrakkingen van JOHANNES werd toegelicht. De veredelde taal van het dagelijksch gesprek scheen het beste middel om zich en voor boekentaal, en voor platheid te hoeden. — Ook een ander lid achtte het poetisch proza, thans bij sommigen in zwang en door velen hoog geschat, ongepast, daar het slechts op de zinnen werkt en geen geestelijk leven wekt of bevordert. Echter wilde hij plastisch hebben gesproken, en meende, dat dit met het beoelde poetisch proza vooral niet moest verward worden. Voor afgetrokken prediken, indien men dit wijsgeerig prediken wilde noemen, waarschuwde hij. Dat men niet in den geest van den Apostel JOHANNES moest prediken, kon hij niet tnegeven, en wees op de voorbeelden, die tot opheldering van diepzinnige uitdrakkingen uit dezen Evangelist zelve konden gekozen worden. — *Te aesthetisch en te wijsgeerig*, in eenen gezonden zin, meende iemand, kon men niet prediken, als men slechts bedacht, hoe aesthetisch en wijsgeerig ook de Heer gesproken en geleerd had; maar wat in de aangehaalde predikbunds te regt geijst werd, was verkeerde aesthetiek en wijsgeerte. Het Johanneisch prediken meende hij te moeten behouden; er waren wel vele uitdrakkingen van dien Evangelist zeer diepzinnig en boven de bevattng van velen; maar daar zij toch eigenaardig het geestelijk leven uitdrukken, zoodat zij niet door andere, met behoud derzelfde kracht, vervangen konden worden, diende men ze te verklaren; dan zouden het geene klanken meer blijven, maar zij zouden voedsel en lamsen aan velen schenken.

De bespreking van het tweede punt, *betreffende het huisbezoek*, werd om redenen uitgesteld tot de volgende vergadering, zoodat men het derde in overweging nam: *of het tot de roeping van den Evangeliedienaar in Nederland behoort, om de uitbreiding van het Christendom in China te bevorderen*. — Dit onderwerp werd ingeleid door de bewering, dat de belangstelling onzer medewerking tot het zendelingswezen geen nadeel doet aan het Christelijk leven en de gemeente zelve, maar dit leven veeleer bevordert; zulks gestaafd door te wijzen op Jerusalem en Antiochië: de eerste gemeente werkte weinig naar buiten, de tweede veel; de eerste kwijnde spoedig, de tweede kwam telkens tot grooter bloei. Zoo kon men voorbeelden uit elk tijdperk der Christelijke Kerk aanwijzen en Rotterdam strekt daarvan heden ten dage tot bewijs. Dezelfde liefde dus, die dringt om Christus aan de Chinezen te verkondigen, zal ook dringen om het Evangelie in de hutten onzer armen en onder onze gedoopte heidenen, zoo als men ze noemen mag, te brengen. — Twee bedenkingen, die men hedendaags van velen hoort, werden door iemand geopperd. Daar Nederland toch de naaste betrekking op zijne Oost-Indische Bezittingen heeft, is het de vraag, of men de krachten niet te veel versnipperen zal, door zooveel voor China te doen; en ten tweede, of het wel noodig is, zooveel voor China te doen, hetwelk toch ook bronnen en hulpmiddelen in zich zelve heeft? — Ter beantwoording hiervan werd gewezen op de oude betrekking tusschen Nederland en China, de voortgeten door onze vaders daár genoten, de overeenkomst van beide volkeren in vele opzigten; verder werd aangehouden, dat men voor de inlandse bevolking onzer koloniën niet beter zorgen kan, dan door zich op de bekeering der Chinezen te bevligten, die daar in grooten getale aanwezig zijn, veel stoffelijke invloed uitoefenen, en zelve tot Christus bekeerd, ook gunstig op den geest der Javanen konden werken. Dat er veel geld noodig was, sprak van zelve. Ook als er slechts zestig Zendingen (het getal door GÜTZLAF noodig geacht) voorbereid, derwaarts gezonden, en een jaar onderhouden werden, zoude zulks bijna twee ton vereischen; dan had men nog niets voor opvoedingsgestichten, hospitalen enz., waaraan groote behoefte is. Evenwel moest men de zaak niet zoo zeer als een *financieel*, dan wel als een *geestelijk* belang beschouwen en behandelen, en inzonderheid voor China *bidden* en in eenen *biddenden* geest werkzaam zijn.

Het volgende onderwerp: *wat de predikanten doen kunnen om het kerkgezag meer stichtelijk te maken?* gaf mede aanleiding tot belangrijke opmerkingen over de waarde van het kerkgezag in het algemeen, vooral bij ons te lande, waar zoo weinig afwisseling in de eeredienst plaats heeft. Er werd gewezen op het gewigt van eene goede keus der gezangen, zoowel wat den *inhoud*, in overeenstemming met het onderwerp der leerrede betreft, als wat den *vorm* in het dichtelijke, muzikale enz. aangaat, als ook op de *plaatsing* derzelfde met behoorlijke afwisseling. Het gezang werd te regt gezegd, in zekeren zin het hoogste in onze eeredienst, en daarom de zorg des Evangeliedienars, als Bestuurder der godsdienstoefening, hoogst waardig te zijn. Men maakte elkander opmerkzaam op menige verkeerdheid en misbruik, hier en daar heerschende, zoodat het slechts gedeeltelijk voorlezen van het lied, het zeggen: *laet ons ter verpoozing of tot afwisseling zingen* enz., 't geen de achtting voor het gezang bij de gemeente niet kon vermeerderen. Waarlijk, godsdienstoefening moet niet voornamelijk bestaan in het uitvoeren of hooren eener preek, maar de opwekking en uitdrakking van godsdienstige gevoelens en gezindheden, waarin de gemeente zelve zich vereenigt en waaraan zij een werkdadig aandeel neemt, komt hier ook vooral in aanmerking. Dit diende klaarder tot bewustheid der gemeente te komen, dan zoude er meer algemeen en meer in den geest deelgenomen worden aan het gezang. Iemand zeide nog, dat onze godsdienstoefening ook vooral dialogisch moest zijn en dat de regte behandeling van het gezang, waarin de gemeente, als 't ware, den leeraar beantwoordt, of vóór en met hem tot God spreekt, daartoe veel zou bijdragen. Het oefenen en bezigen van zangkoren, inzonderheid voor het koraal, ook van kinderkoren, werd nog, onder meer, gezegd, zoo ook de plegtstatigheid der zamenkomsten niet weinig verhoogen.

De overige punten der agenda werden nit tijdsgebrek bewaard voor de vergadering in September.

De Directie is nu zamengesteld uit de leden: C. H. VAN HERWERDEN, C. H. ZN., pres.; I. BUSCH KAIJER, secretaris; L. MEIJER BROUWER, vice-president; J. M. A. AMSHOFF, vice-secret.

Ingezonden Stukken.

AMSTERDAM, 19 Junij 1850.

Aan den Hoogleraar, den Heer C. STAR NUMAN, te Groningen.

MIJN HEER!

Het was mij aangenaam, dat ik mij heden middag alhier juist op het oogenblik in een logement mogt bevinden, toen er de nummers der *Groninger* en *Provinciale Groninger Couranten* werden binnengebragt, welke uwen, aan mij gerigten openen brief behelzen. — Dat het hier de plaats niet is, om alle daarin vervatte zaken en toespelingen, waarvan althans sommige mij, op dit oogenblik, nog al tamelijk personeel schijnen, in derzelver geheele betekenis te vatten, maar nog minder, om hierop zoo voetschoots te antwoorden, dit spreekt wel van zelf: desmettegenstaande heb ik toch gemeend, in een onmiddellijk berigt

de verzekering te moeten geven, dat uw open brief, bij ge-
zondheid en welzijn, niet onbeantwoord zal blijven.
Ik vrees echter, dat mijn replek wel eens wat al te uitge-
breid zoude kunnen worden, om voor een couranten-artikel
geschikt te zijn; want enkele woorden van een aanval op
iemand, en inzonderheid wanneer daarmede groote en be-
langrijke beginselen in betrekking staan, vereischen som-
tijds wel eens ettelijke bladzijden voor een genoegzame
verdediging.
Terwijl er nu hier buitendien wel een kalm en welwik-
kend beraad vooraf dient te gaan voor een wederwoord,
waardig aan hetgeen uw „opene en lange“ brief bevat, en
waartoe nog al eenige tijd wordt vereischt, zoo is het
daarom, dat ik thans slechts vooraf, ter zwer geruststelling,
de verzekering heb gemeend te moeten geven van te zullen
antwoorden, zoo spoedig tijd en gelegenheid hiertoe slechts
eenigermate gunstig zijn.
Zoo veel mij mogelijk is, zal ik hatelijke personaliteiten
ziet te vermijden; en het is ook daarom, dat ik tot het
just op zijne waarde schatten van toespelingen in betrekking
met „mijne positie“, van onwillekeurige uitroepingen als
„Was speelt uwer Levi natuurlijk?“ en nog zoo vele
andere, in den brief voorkomende frasen, en tot een hertoe
in verhouding staand waardig antwoord, eenig beraad en
enige meerdere kalmt zal behoeven, dan dit oogenblik,
onder den indruk van het gelezene, mij verschaft.
Ofschoon anders van nature volstrekt geene neiging en
overheffing gevoelende tot zulk een strijd, moet ik ech-
ter nog verklaren, dat ik den mij thans toegeworpen
handschoen met blijdschap opneem: omdat ik geloof, dat
de goede zaak hierbij zal kunnen winnen, en dat de waar-
heid, door schuring en wrijving der wederzijdsche partijen,
ook in dezen voor de oogen van een belangstellend pu-
blik, wel het best in een meer helder daglicht zal worden
geplaatst, en zoo lang ik in de „positie“ blijf verkeeren,
welke „ik op den vermaarden 6den Juni“, — volgens den
heer NUMAN —, zoo juist zoude hebben geschilderd, — zoo
lang ik lid ben der Vertegenwoordiging, zal ik niet vragen,
wat het meest met mijne neigingen strookt, wat eigen rust
bevordert, maar alleen wat de pligt voorschrijft, alleen
eene onverdeelde toewijding aan de mij opgedragene last,
en zal ik ook daarom geen eervolven strijd afwijzen, waar-
in ik mij overtuigd houd, dat dezelve, van nuttigen in-
vloed kan zijn voor het welzijn van den Staat. — Met de
verzekering, dat ik van mijne zijde even openhartig en ver-
trouwelijk zal antwoorden, als gij aan het slot van uw
open brief zegt te zijn geweest,
teeken ik mij met achting
Uw Dienstvaillige Dienaar
J. F. ZILKER.

MINNERS DE REDACTEUR!
In uw Courant van den 7den Juni l. heb ik gelezen een stuk,
getekend VAN BAREL, advocaat bij den Hoogen Raad der Ne-
derlanden.
Omdat die heer van een bijzondere zaak, die des publieks
gemaakt heeft, vond ik mij verplicht u te verzoeken, dat bedoelde
artikel door de opname van het volgende wel te willen rectificeren.
De heer VAN BAREL doet in het bedoelde artikel, in een zeer
onbescheiden toon, met voorbijzien van de achting en eerbied,
die hij aan de regterlijke autoriteiten, volgens zijn eed, schuldig
is, het voorkomen, als of de heer titulair majoor VAN BAREL
op vooronderstellingen veroordeeld is.
Terwijl wij het arrest overblijden van het Hof van Drenthe,
waarbij hij is vrijgesproken, moeten wij toch de volgende passages
uit de aanklachte van den heer VAN BAREL mededeelen, overlat-
tende aan het publiek, om te oordeelen, of dat boos opzet en die
kwade trouw van den titulair majoor nog al tamelijk duidelijk
zijn, dan wel neen.
„De deurswaarder BARLINGHOFF heeft slechts van eenige feitelijk-
heden en bevondene omstandigheden in zijn proces-verbaal melding
gemaakt, en andere, waarop het alleen aankwam, opzettelijk ver-
zwegen, den aard, het wezen en de omstandigheden van de feiten,
die hij moest onderzoeken, bedriegelijk en opzettelijk veranderd;
„alles met boos opzet, om, in strijd met de waarheid, er den
schijn aan te geven, als of de klager niet aan den inhoud van
het vonnis had voldaan, en om, zoo mogelijk, door eene mis-
leiding, eene door hem begane onregmatige handeling te dekken,
enz.; uit welke handelingen ten duidelijkste het boos opzet en de
kwade trouw blijkt, en het oogenmerk van dien deurswaarder, om
door leugen, list en bedrog, iets te willen bewijzen, hetgeen hij
op eene eerlijke en gemoedelijke wijze nimmer zoude hebben kun-
nen staven enz.“
Dat gemelde deurswaarder zich heeft schuldig gemaakt aan over-
tredding zijner ambtspligten, door, nadat gebleken was, dat aan
den inhoud van het vonnis was voldaan, hetzelfde ten tweeden male
te voeren, en daarenboven aan misbruik van gezag en valsche-
heid in openbare acten, door in het opmaken eener acte, tot
zijn post behoorende, het wezen en de omstandigheden daarin
bedriegelijk veranderd te hebben, door valsche feiten als waar, of
niet erkende feiten als waar te staven.“
De heer VAN BAREL, zich noemde advocaat bij den Hoogen
Raad — als of dat van zelf moest beduiden, dat hij kundiger ware
dan een advocaat bij een Hof of eene Regtbank — zegt verder, dat
de Hooze Raad bevestigd heeft, dat het Hof van Groningen, op on-
wettige bewijsmiddelen regt had gesproken, en nu wil ik het
Hof gelooven, dat de jonge heer VAN BAREL dat arrest of niet
begrepen, of niet goed gelezen heeft.
De Hooze Raad heeft, blijkens de voor mij liggende groote,
gegeven door den griffier bij den Raad, eenvoudig beslist, „dat
de regter, die over het wanbedrijf van lasterlijke aanbrenging
oordeelen moest, wat de aangebrachte feiten betreft, tot grondslag
van dit oordeel eenigzins en alleen mag nemen de beslissing, welke
door den competenten regter omtrent de praediciële kwestie is
gegeven, en dat hij onbevoegd is, om te treden in eenig onder-
zoek naar de waarheid of valsheid der aangebrachte feiten.“
Het Hof van Groningen derhalve zich niet tevreden stellende
met die beslissing omtrent de praediciële kwestie, maar bovendien
en voornamelijk op het gehouden getuigenbewijs (dat onzes
landens niet meer kon afdoen), regt gedaan hebbende, is dat de
enige grond van cassatie geweest, terwijl, indien het Hof bloot
had aangenomen hetgeen de Hooze Raad omtrent de praediciële
kwestie, in zijn arrest van den 11den Maart 1850, heeft aange-
geeft, het arrest in zijn geheel was gebleven.
Om overbodige bewijsmiddelen, zoude men kunnen zeggen, is
derhalve het arrest van het Provinciaal Gerechtshof geassocieerd, en
om die reden de zaak van den heer VAN BAREL gerevolgd
het Hof van Drenthe, alwaar dan is aangenomen, dat het
Hof opzet om te lasteren (de animus calumniandi) niet zoude
kunnen bestaan; want, het oordeel over de waarheid of valsheid der
geputeerde feiten mogt bij den regter in appel geen onderwerp
van onderzoek meer uitmaken en geen den minsten invloed hebben.
Ik heb de eer te zijn
Uwds. bekende Dienaar:
Advocaat bij het Prov. Gerechtshof.
GRONINGEN, 17 Juni 1850.

Kerknieuws.
De groote kerkeraad der Waalsch-Hervormde gemeente te 's Gra-
venhage heeft een nieuw vertal opgemaakt, tot voorlezing in de
betreffende van leeraar bij die gemeente. Het zijn de heeren: Bou-
man, van Gons, leeraar te Leiden; van Hamel, leeraar te Haar-
lem; en Zubi, te Delft.
Op 18 Juni. Heden is door den breedde kerkeraad
der Hervormde gemeente alhier, uit het vroeger gemaakte
reglement, het navolgende zetal van predikanten geformeerd:
H. L. Vinke, te Delfshaven; H. van Voorst, te Almelo; P. A.
van der Schuer, te Hoorn; V. F. J. Boonacker, te Enkhuizen;
A. J. Hamerster, th. dr. te Noordbroek; H. H. Sluiter, te Vlaar-
dingen.
Gons, 17 Juni. De breedde kerkeraad der Herv. gemeente heeft
het herder en leeraar beroepen: de weleerw. z. gel. heer Soethoud
theol. dr. en predikant te Pijnacker.

ZETIJDINEN.
Binnengekomen te Amsterdam den 15 Juni, kapit. Rainders Ja-
cob Gesina, van Cardiff; Schaap Geerdina, van Grangemout; den
16den Scholten-Beijna Hillegina, van Seaham; Klagen Antje, van
Roden; Mulder Jantina Gesina, van Newcastle; van der
Randen; Mulder Jantina Gesina en Kwant Jantina, beide van New-
castle; den 18den de Jong Jan Hendrik, van Havana; Sap Broe-
man, van Riga. — In het Vld. den 14 Juni, Klagen Antje
van Almelo. — Te Helvoet den 15 Juni, Kiers Kok de Hoop
van Londen. — Te Vlaanderen den 16 Juni, Schuur Jacoba Gesina,
van Rotterdam. — Te West-Ind. Groot Lankum, van Petersburg. — Te
Amsterdam den 24 April, Voorzitter Henricus Gerardus en den 27sten
April, Gorter Johanna Maria Christina, van Passaroung. — Te
Amsterdam den 2 Juni, Smit Margaretha, van Almeria n. Peters-
burg. — Te Groningen den 13 Juni, Peyer Anna, van Rotterdam n.
Groningen. — Te Boldera den 8 Juni, Bakker Anna, van
Amsterdam; Korte Riga, van Amsterdam; Hiltman de 2 Gebro-
eders; Korte Elisabeth Josefine, beide van Groningen; den 9den
Juni, Korte Broder en Spruit Christina Hillegina, beide van
Amsterdam. — Te Pillau den 10 Juni, Kuiper Meisje, van La-
den 12den de Boer Heijna Catharina, van Bremen.

Memel den 9 Juni. Hazewinkel jonge Hendrik, van Koppenhage. —
Te Swinemunde den 11 Juni, Visser Trijntje, den 12den Potjer
Titta en Sop Vriendschap alle drie van Amsterdam; den 14den
Brouwer Ida Gesina, van Rotterdam. — Op de Rivier van Burdask
den 14 Juni, Gnodde Aurora, van Amsterdam. — Te Dantsig
den 11 Juni, Schuring Antina, van Koppenhage. — Te Narva den
2 Juni, Belling Maria, van Bergen; den 4den Kamminga Oldambt,
van Liverpool. — Te Kroonstad den 8 Juni, Spijkenburg Jantina
Louisa, van Amsterdam; den 10den Smit Margina en Pih Hen-
dika Margina, beide van Oporto; de Boer Hendrika Annechien
en Boje Gesina Alida, beide van Amsterdam; Pinksterboer
Gesina, van Hamburg; Das Hermann Das, Koops Lammichena
en Sap Johanna Jacoba, alle drie van Amsterdam; Hazewinkel
jonge Lieffert, van Bergen; Zelling Gesina, van Bremen. — Te
Gothenburg den 12 Juni, Pastema Juffer Fresina, van Harlingen. —
Te Hamburg den 14 Juni, Kramer de 4 Gebroeders, van Amster-
dam. — Te Rendsburg den 13 Juni, Visser Anna Sophia, van
Newcastle n. Flensburg; de Boer Sap Hendrika, van Friedrichstad
naar Windau.
Binnengekomen te Amsterdam den 19 Juni, kapit. Boeling Alida,
van Pernau; Hazewinkel Harmina, van Riga. — Te Texel den 18
Juni, de Vries Beerta Schuringa, van Dantsig; de Grooth de
Houthandel, van Christiansand. — Te Helvoet den 18 Juni,
Wijemeyer Gesina, van Nerva. — Te Londen den 17 Juni, Glim
vr. Willemia, Lukje Margaretha en Tunteler vr. Christina, alle
drie van Rotterdam; Mulder Feika Jantina, van Greifswald. — Te
Deal den 18 Juni, van Sluis Etina, van Groningen n. Southamp-
ton. — Te Portsmouth den 18 Juni, Hangelbroek Willem Hen-
drik, van Groningen.
In lading te Londen den 13 Juni, kapit. van der Laan Jacoba
Alida, naar Nerva.
Vertrokken van Amsterdam den 15 Juni, kapit. de Jonge Anna-
chiena, naar Archangel; den 18den de Winter Catharina, naar
Liverpool; Timmer Koophandel en Zeevaart, naar Stettin; Bakker
Jantina, naar Koppenhage. — Van Texel den 16 Juni, Prange
Habenhaupt, van Wijk Maria en Swart Sumatra, alle drie naar
Batavia; den 17den Legger Marchena en Puister Imke Giese-
beide naar Londen; Bredland Hendrika Arestina, naar Liverpool. —
Van Helvoet den 17 Juni, Koning Gesina en Stuit Geerdina,
beide naar Petersburg; Brouwer Antina, naar Stettin. — Van Brielle
den 17 Juni, Korte Juffer Garrelis, naar Arendburg; Bakker
Gesina, naar Riga. — Van Lissabon den 6 Juni, Bakker Neptu-
nus, naar Marseille. — Van Boldera den 9 Juni, Schuring Eg-
berdina Anna, naar Delfshaven; Vos Anna Luizia, naar Else-
neur. — Van Pillau den 11 Juni, Hagedoorn Cornelia Catharina,
naar de Maas; den 12den de Boer Jantina, naar Amsterdam; de
Jong Gesina Jantina, naar Bergen; den 13den de Boer Gesina,
naar Zandam; Oostra Magrita Hillegina, naar Rendsburg. — Van
Swinemunde den 11 Juni, Scholten Magrita, naar Riga. — Van
Hamburg den 15 Juni, de Groot de 2 Gebroeders, Dijkstra Geer-
tina en Bakker Geertruida, alle drie naar Amsterdam; de Haan
vr. Gesina, naar Makkum; den 17den Kramer Catharina, naar
Petersburg. — Van Bremerhaven den 15 Juni, de Vries vr. Ida,
naar Amsterdam. — Van Dantsig den 11 Juni, Oldenburger Agatha,
naar Harlingen; Smit vr. Elisabeth, naar Groningen; den 12den
Hazewinkel Lucas Wigcher, naar Bremen; Visser Admiraal Winter,
naar Groningen; den 13den Oldenburger Sara Maria, naar Holland;
van de Reede: Stuiers Goede Verwachting en Schuring Antina,
beide naar de Oostzee. — Van Kroonstad den 7 Juni, Scherpbier
de 5 Gebroeders, naar Helsingör.
Vertrokken van Amsterdam den 18 Juni, kapit. Mulder Wende-
lina, naar Petersburg; Bekker Catharina, naar Libau. — Van
Texel den 17 Juni, van der Wouden vr. Diewke, naar Londen;
Engelman Richard, naar Newcastle. — Van Brielle den 18 Juni,
de Groot Lucas Wildervank, op avontuur. — Van Faimbottel den
14 Juni, Postema Gesina, naar Liverpool.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de sond gepasseerd zijn.
12 Juni. Oldenburger, Alida, van Koningsbergen naar Schiedam.
Muder, Margaretha, van Nerva naar Harlingen.
Smit, Morgenster, van Dantsig naar Amsterdam.
Post, Alena, van Dantsig naar Amsterdam.
Duit, Maria Anna, van Liverpool naar Nerva.
de Jonge, Margaretha, van Liverpool naar Petersburg.
Kars, Klantina, van Amsterdam naar Petersburg.
Stroomman, Sijbrand Jan, van Amsterdam naar Petersburg.
Peper, Fennechiena, van Rostock naar Liff.
Dood, Eduard, van Alloo naar Kroonstad.
Smit, Anna Elisabeth, van Riga naar Delfshaven.
Bekkerling, Ulrika, van Grangemout naar Lubek.
de Boer, Lamina, van Narva naar Amsterdam.
Bakker, Jonge Tija, van Sunderland naar Stettin.
de Jonge, Weldaad, van Sunderland naar Stettin.
Harding, Margaretha, van Liverpool naar Riga.
Douwes, Eendragt, van Liverpool naar Koningsbergen.
Kruisinga, vr. Neeltje, van Nerva naar Amsterdam.
Stratingh, Jantina, van Liverpool naar Nerva.
Potjer, Geertruida Jacoba, van Amsterdam n. Petersburg.
Engelman, Dina, Marchena, van Amsterdam naar Riga.
De Wind den 12den W.Z.W. den 13den en 14den W.Z.W.

21de STAATS-LOTERIJ.
Trekking der Derde Klasse.
1ste Lijst. No. 3448 een prijs van f 1250. No. 5711 en
4440 ieder een prijs van f 1000. 2de Lijst. No. 8901 een
prijs van f 2500. No. 18044, 9818, 564, 11892 en 7065 ieder
een prijs van f 1000. 3de Lijst. No. 697 een prijs van
f 2500. No. 15735 een prijs van f 5000. No. 11111
een prijs van f 1250. No. 7157, 15397 en 18972 ieder een
prijs van f 1000.

BURGERSKE STAND.
Van den 14den tot en met den 20sten Juni 1850 zijn te
Groningen geboren 15 zoons en 8 dochters; gehuwd 7 paren;
overleden 4 ouden en 5 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.
GRONINGEN, 18 Juni.

TARWE.	WINTER.	Zw. Voer.
Oude Bak 72 f 6,75	52 f 2,65	42 f 2,15
N. Oml. 70 f 6,15	54 f 2,80	44 f 2,25
72 f 6,55	56 f 3,00	
Old. 68 f 5,35	58 f 2,65	Paard. f 3,25, 50 f 4
70 f 5,75	56 f 2,80	ZADEN, ENZ.
72 f 6,15	60 f 3,05	Gr. Gort p. m. f 4,60, 80
	62 f 3,25	
ROGGE.	HAVEER.	Par. 100N. f 6,50 a f 7,50
Inlands. 66 f 3,75	41 f 2,10	Koolz.
68 f 4,05	44 f 2,35	Zomerz.
70 f 4,35	47 f 2,65	Deders.
BOEKWEIT.		Bolers.
Gr. Zand. 62 f 3,70	50 f 2,85	G. Most. f 5,50 a f 7,50
64 f 4,00	52 f 3,00	Raspol. p. v. f 40
66 f 4,30	54 f 3,15	Prijs der Boter
Zw. Zand. 64 f 3,85	38 f 2,05	Ton f 20
Veen. 64 f 3,75	42 f 2,15	f 9,75

Tarwe als voren. — Rogge weinig aan en 15 cents hooger ver-
kocht. — Boekweit in een doen. — Gerst wederom aan peldertjen
wél te plaatsen. — Haver niet driftiger; de hoogste notering alleen
voor pulke kwaliteiten te bedingen. — Boonen niet driftiger. —
Gort stil.

ROTTERDAM, 17 Juni. Tarwe: Nieuwe Zeeuws, Vlaams. en
Overm. bij kleinen aanvoer en genegen Koppers, zoo ter consumtie
als verzending, 10 a 20 cents hooger opgeturnd; goede en pulke
f 7,40 a f 7,80; mindere f 6,90 a f 7,30; jarige f 7,50 a f 7,75;
Pools. bij uitlijting: 155, 156 f oude witbonte f 275, f 280;
Roode soorten bij partij in Entr. 152 f N. Hooze Rijn f 200;
159 f N. Neder-Rijn f 225; voorts bij uitlijting in cons. 160,
162, 163 f N. Hoogt. Kleef. f 240, f 250, f 260; 162 f pulke
dito f 255; 160, 161, 162 f Jar. dito f 250, f 255, f 260; 159
f dito Rijn f 240; 160 f N. Kleef. f 232, f 233; 160 f N.
Bovenl. f 225, f 227. — Rogge goed prijshoudend; Overm., Zeeuws
en Vlaams. f 4,30 a f 5,10; voorts 147, 152 f N. Rijn f 142,
f 150; 148 f Jar. dito f 145; 150 f N. Hooze Rijn f 150; 149 f
N. Gelders. f 140; 144 f Riga f 140. — Gerst 10 cents hooger:
Zeeuws, Vlaams. en Overm. Winter f 3,20 a f 3,70; dito Zomer
f 3,10 a f 3,60; voorts te Schiedam 131 f N. Cortsche f 129;
190 f Windau f 127. — Haver 10 cents hooger: Zeeuws. en Int.
Korte f 2,20 a f 3; dito Lange f 1,90 a f 2,40; voorts 108 f
Int. Korte f 87. — Boekweit slap: op 140 f N. Noordbrab. van
f 140 tot f 148; Grootbrab. f 142 tot f 144; N. Oostvriesche
Veen f 125 a f 139; Jar. dito f 123; Oude Gron. Veen f 120.
— Erwten: Zeeuws. Grauw f 5,25 a f 5,6; dito Groene f 4,25 a f 5,25;
dito Witte f 4,75 a f 5,50. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte
f 4,50 a f 6; dito Bruine f 5 a f 7,50; dito Paardenboonen 10
cents hooger, f 3,70 a f 4,20. — Koolzaad zonder handel.

AMSTERDAM, 19 Juni. Tarwe tot hooger prijzen met goeden han-
del aan cons. en verzending: in entr. 128 f Rijn f 127 bij partij
cons. 128 f b. Vools. f 275 bij groote partij; 127, 129 f n.
Munet. f 215, f 224; 129 f n. b. Pools. f 278; 133 f Bovenl.
Ria f 238. — Rogge prijshoudend aan cons. 120 f Puits. f 138
bij partij; 120 f n. Inlandsche f 128; 121 f n. Puits. f 140; 121 f
o. dito f 152; 123 f o. dito f 158. — Gerst zonder handel.

Koolzaad zonder handel, de stemming als voren. — Lijnzaad in
een doen: 110 f Petersb. f 260; in velling: 103, 104 f Konings-
brab. f 75 per mud. — Raapolle dadelijk niet williger, op lering daer-
entegen iets aanname: op 6/w. f 39,75; Vlieg. f 38,75; Sept.
Oct. Nov. en Dec. f 33; Mei 1851 f 33,50 a f 33,75. — Lijnolie
op 6/w. f 32,25; Vlieg. f 32,25. — Hennepolie op 6/w. f 41;
Vlieg. f 40.

LONDEN, 14 Juni. Holl. Boter bleef bij matige aanvoeren
goed gevraagd en op de vorige prijzen gesouteneerd: beste Vriesche
nieuwe Hooft 94 a 98 sh.; 2de soort 84 a 88 sh.; beste Hollandische
Hooft 94 a 98 sh.; 2de soort 84 a 88 sh.; beste Hollandische
Hooft 94 a 98 sh.; 2de soort 84 a 88 sh.

LONDEN, 17 Juni. Int. Tarwe bedong volkomen de prijzen
van 1.1. Maandag. Pulke vreemde was ook tot de hoogste prijzen
der vorige week te plaatsen. Gerst souteneerd den vorigen koers.
Pulke Haver werd iets duurder betaald, andere kwal. zelfs iets la-
ger. Boonen en Erwten onveranderd.

PRIJZEN COULENT DER 2de FRETTE 1850.
Amsterdam, 19 Juni.
NEDERL. Werk. Schuld 2 1/2 pCt. 57 1/2, 57 1/2, 57 1/2; Dito
Cert. 3 pCt. 68 1/2, 68 1/2, 68 1/2; Dito dito 4 pCt. 88 1/2, 88 1/2,
88 1/2; O. I. Leening 4 pCt. 87 1/2; Amort-Syndic. 3 1/2 pCt. 88;
Aand. Rijspoorweg 4 1/2 pCt. 92. — BELG. 2 1/2 pCt. 48;
Dito bij Rothchild 2 1/2 pCt. 48, 48 1/2, 48 1/2. — FRANKRIJG, Oblig.
3 pCt. 53 1/2, 53 1/2, 53 1/2. — SPANJ. L. bij Ard. van 85
£ 5 pCt. 12 1/2, 12 1/2, 12 1/2; Dito dito van 510 £ 5 pCt.
13 1/2, 13 1/2; Dito bij dito, Onbep. Sukken 5 pCt. 12 1/2, 12 1/2;
Dito 3 pCt. 38, 38 1/2; Dito Binnenlands. a 6/m. 3 pCt. 83 1/2,
38 1/2, 38 1/2; Coup. Ardoin 8 1/2, 8 1/2; Fransche Uigast. 4 1/2.
— PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 36 1/2, 36 1/2, 36 1/2; Dito Dito
4 pCt. 36 1/2, 36 1/2, 36 1/2. — RUSLAND, Obl. Lope 1798 en
1816 5 pCt. 105 1/2; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 105 1/2;
Cert. bij Hope 4 pCt. 88 1/2, 89; Dito bij Stieglitz en Comp.
4 pCt. 88 1/2, 88 1/2; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. 87 1/2, 88,
87 1/2; Certif. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 65 1/2. — OOS-
TERRIJG, Metall. 5 pCt. 76 1/2, 77 1/2; Dito 2 1/2 pCt. 41; Dito
Nieuwe 2 1/2 pCt. 41 1/2, 41 1/2; Dito Nieuwe 5 pCt. 82, 82 1/2,
82 1/2; Denem. 5 pCt. 99 1/2; Louis. bij Hope 5 pCt. 93; Braz.
5 pCt. 90; N. Mex. 5 pCt. 28 1/2, 28 1/2, 28 1/2; Gren. 1 1/2 pCt.
19 1/2; Ecuador 3 1/2; Venez. 3 pCt. 33 1/2; Grieken 5 pCt. 31 1/2,
4; N. Russen 4 1/2 pCt. 96 1/2, 96 1/2, 96 1/2.

In onze binnenlandsche fondsen was heden de handel wederom
zeer geanimeerd, zonder dat de koersen derzelfde merkbaar sedert
gisteren hebben gevarieerd.

Spaansche, Portug. en Oostenr. waren allen bij vrij levendige
affaire iets flauwer. Russische en Fransche goed prijshoudend.

Van de overige vreemde effecten valt niets bijzonders te vermelden.
Alleen blijven Mexik., na eene neiging tot verderen achteruitgang,
ten slotte nagenoeg als gisteren.

Braz. 1824 v. 200 £ 88 1/2; Venez. Uitg. v. 100 £ 12 1/2, 12 1/2; Gren.
Uitg. Onbep. St. 4 1/2; Bl. Gr. Coup. f 18.

Koers van het Geld: Beleming 2 1/2; Prolong. 2 1/2; Disconto 2 pCt.
Laatste Prijzen te vijf uur: Integ. 2 1/2 pCt. 57 1/2; Ard. a
510 £ 13 1/2; Binnenl. 3 pCt. 33 1/2 a 3 1/2; Metall. 5 pCt. 77 1/2; Dito
2 1/2 pCt. 41 1/2.

ADVERTENTIE.
UITDEELING met de PROVINCIALE KERKELIJKE WEDUWENREURS van Groningen, ter somma van EENENTWINTIG GULDEN, op VRIJDAG den 28sten Juni 1850, ten Huize van M. GOEVERNEUR.

ALGEMEENE VERGADERING der LEDEN van het GENOOTSCHAP TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID, gevestigd te Onderdendam, op DONDERDAG den 4den Juni 1850, des voormiddags precies te 11 uur. — REDEVOERING. — VERSLAG. — REKENING. — KEUZE van BESTUURDEREN. — VOORSTELLEN. — ENZ.

De Secretaris:
Mr. A. J. VAN ROJEN.

Het BESTUUR van het GENOOTSCHAP TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID, gevestigd te Onderdendam, ontvangen hebbende drie antwoorden op de door hetzelfde uitge-
schreven prijsstoffen, maakt bij deze bekend, de uitkomst der beoorde-
ling over dezelve, ingevolge § 70 van het reglement.

Op de prijsvraag no. 35 van het programma over het jaar 1849, luidende:

„Daar er in deze en ook in andere provinciën van ons vaderland, op klei- en zavelgronden, zeer weinig werk wordt gemaakt, om de wallen van het bouwland met verschillende boomsoorten te be-
planten en men over het voor- of nadeel daarvan zeer verschil-
lend denkt, zoo vraagt het Genootschap eene verhandeling, waar-
in, onder aanwijzing der daartoe meest geschikte boomsoorten, de voor- en nadelen, aan deze teelt verbonden, opgegeven, ge-
toetst en overwogen worden.“ — is ingekomen een antwoord, ge-
teekend met de spreuk:

Wil men twee rugen uit één verken,
Dan ga verstand gepaard met werken.

Het gevoelen van Heeren Beoordeelaars is gebleken te zijn een-
stemmig tot het niet toewijzen van de daarop door het Genootschap
uitgeleefde zilveren medaille. De hoofdredenen komen kortelijk
hierop neder. De schrijver heeft niet beantwoord aan hetgeen de
vraag bevat, — geene voor- en nadelen, aan de teelt van boomen
verbonden, opgegeven, getoetst en overwogen, tenzij hij een onbe-
stemd beweren, dat er eering door de uitputting der veenen in dit
gewest gebrek aan brandstof ontstaan zal — dat het beopen der
wallen onzer bouwlanden in de behoefte van brandstof voorzien
kan, — dat het plaatsen van boomen werken mag geheeten wor-
den, — de schaduw alleen bij den oogt slechts nadeelig is — en
dergelijke meer, daarvoor als voldoende rekent. — Het geheele an-
woord is oppervlakkig; steeds ontbreekt de aanwijzing op ervaring
steunende en het bewijs voor de vele als uit de lucht gegrepen
stellingen.

Op de prijsvraag no. 50 van dit programma, luidende:

„Daar de armoede in de laatste jaren in Nederland op eene ver-
ontrustende en schrikbarende wijze is toegenomen, zoodat het ge-
taal hulpbehoevende en bedeede worden tot eene ontzettende en
vroeger nimmer gekende grootte is aangegroeid, zoo verlangt het
Genootschap eene bondige en duidelijk geschrevene verhandeling,
waarin de verschillende oorzaken van dit, de welvaart van Neder-
land ondermijnend en met volslagen ondergang bedreigend kwaad
worden nagegaan en opgegeven; tevens met aanwijzing der mid-
delen, waardoor het kwaad, zoo al niet weggenomen of vermin-
derd, dan althans in zijnen verderen voortgang gestuit kan wor-
den.“ Zijn ingekomen twee antwoorden.

Het eene geteekend met de spreuk: Armoede zoekt list, is de
hoogste afkeuring ten deel gevallen. Heeren beoordeelaars stem-
men overeen, dat uit hetzelfde de Hooge ongeschiktheid van den
schrijver, zoo in behandeling, taal als stijl, schier op elken regel la-
aan te wijzen, en de jammerlijke armoede van het antwoord eene
ondenkbare mate van list behoefte, om eenen zoo aanzienlijken prijs
als de daarvoor uitgetoefde eerste gouden medaille en bovendien 20
gouden dukaten te kunnen verwerven.

Het tweede, geteekend met de spreuk:

Een worm, die nimmer poost te knagen,
Een zaad, in dollen moed gewet,
Op zijnen eigen borst gezet,
Ziedaar wie naar haar beeld'nis vragen,
Dat 's armoede.

(J. BENNINGK JANSZONIUS.)

is gunstig beoordeeld, ofschoon de hooge belooning niet konnende
wegdragen.

Benprij is het gevoelen van Heeren Beoordeelaars, dat het an-
woord de duidelijkste kenmerken draagt van tot schrijver te hebben
iemand, die voor de veel omvattende en hoogst gewigtige taak be-
rekend is — wiens kennis en bekwaamheden geene toegenoudheid be-
hoeven, doch aan wiens werk geen genoegzame tijd is ten koste
gelegd, noch de zoo gewenschte moeite besteed is.

De hoofdaanmerkingen zijn drie: te grote beknoptheid. Een on-
derwerp, hetwelk bijna tot eene levensvraag voor geheel Europa ge-
worden is en zelfs eene diep liggende wereldkennis genoemd is,
wordt in dezelfde oorzaken en middelen behandeld op nog reene
zeven vellen gewoon schrift. — Hierdoor ontstaat onvolledigheid, blijk-
baar uit menige stelling zonder eend. bewijs; als o. a. in de rede-
nering over vrijen handel, — het niet gewagen van de gevolgen,
door de navigatie-acte van Cromwel op den scheepbouw te weeg
gebragt. — het zwijgen over de ontwikkeling van den buitenlander
in handel, scheepvaart, scheepbouw — inzonderheid in de aan-
wijzing der oorzaken van het pauperisme, die niet van eenzijdigheid
zijn vrij te pleiten, terwijl in de middelen om het kwaad tegen te
gaan, waaronder vooral op de verspreiding van nuttige theoretische
en praktische kennis onder den middenstand wordt gewezen, de
bijzonderheden ontbreken om daartoe te geraken en de ontwikkeling
van den arbeider zoo intellectuel als inruel geheel is voorbijge-
zien, en eindelijk dat het antwoord blijkens deszelfs titel is eene
verhandeling over het pauperisme in Nederland, terwijl de prijs-
vraag spreekt van armoede — niet nadruk vordert de aanwijzing
der middelen om het kwaad tegen te gaan, en daarover vliegt
heenstapt, zoo zelfs, dat over middelbaar onderwijs gesproken, maar
over lager onderwijs geheel het stilzwijgen bewaard wordt.

De hierboven kortelijk opgegevene gronden, waarop het afkeurend
oordeel van Heeren Beoordeelaars berust, zullen in het op de al-
gemeene vergadering, die op den 4den Juli e. k. zal gehouden worden,
niet te brengen verslag breeder worden medegedeeld en daarna in
de nit te geven handelingen worden gedrukt, en den laatstgenoem-
den schrijver alzoo de gelegenheid gegeven, om van de aanmer-
kingen en bedenkingen, op zijn werk gebruik te maken en nut te
trekken, zoo hij moge goedvinden afpermaald naar den prijs te din-
gen, waartoe het bestuur door het weder uitschrijven derzelfde
vraag, waartoe besloten is, hem de gelegenheid opstelt.

De schrijvers der bovengenoemde verhandelingen worden uitge-
noodigd op Zaterdag den 24den of den 25sten Juli eerstkomende,
des voormiddags, ten Huize van den Goeverneur, op verzoeken van
het merk of de spreuk, binnen in des oordeels van het bij hun an-
woord geleverde getuigenis, de afkeuring te laten terug te laten

. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.